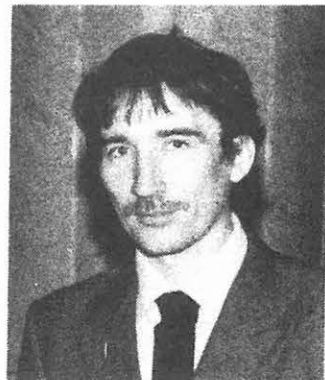

In Memoriam:

BÁN ISTVÁN

1958–1998

*„Az élet legyőzte a halált,
A sír az élet kapuja lett,
S a tékozló fiú atyja házában elpihen”*

Így tudatta a gyászoló család mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy BÁN István okl. geofizikus 1998. július 21-én, életének 40. évében tragikus hirtelenséggel elhunyt.

Ki is volt BÁN Pista? Kollégái rendszeresen így hívták Őt egymás között.

1958. január 29-én született Salgótarjánban. Az általános iskolát ott, középiskolai tanulmányait Mezőkövesden végezte. Utána egy évet az Országos Gumiipari Vállalatnál dolgozott, majd sikeresen felvételizett az Eötvös Loránd Tudományegyetemre, s egy év katonai szolgálat után megkezdte tanulmányait. 1983. június 14-én az ELTE-n megkapta geofizikusi diplomáját. Még ebben az évben az Eötvös Loránd Geofizikai Intézetbe került, s a Mélyfúrás Geofizikai Főosztály Kísérleti Karotázs Osztályának dolgozója lett. Egyetemista korában feleségül vette évfolyamtársát, GYŐRI Erzsébetet. Két gyermekük született — Andrea 1985-ben és Zoltán 1988-ban.

A kezdő geofizikus tehetségére, alkalmazkodó és kapcsolatteremtő képességére hamar felfigyelt a vezetés. Az alapvető szakmai, gyakorlati ismereteket gyorsan elsajátította, és egyre komolyabb önálló feladatokat bízta rá. Először a KD-20-as mikrogépes karotázs berendezés terepi üzemeltetését és szoftver fejlesztését tanulmányozta, azután irányította, majd a KD-80-as mikroprocesszoros berendezés hasonló kérdéseivel foglalkozott, de annak már egyik meghatározó fejlesztőjeként.

Jó matematikai ismeretei, kiváló programozói tudása és elhivatottsága alapján olyan jártasságot szerzett a mikroprocesszoros programozásban, amelynek köszönhetően a

mélyfúrás geofizika területén az Intézet egyik meghatározó szakemberévé nőtte ki magát. Szerepet játszott ebben az is, hogy nyelvtudását is gyarapította, s megfelelő szintű angol ismeretével jól boldogult azokban az országokban, ahol az ELGI karotázs berendezései dolgoztak. Ennek megfelelően több külföldi műszer átadásában, kísérleti bemutató mérésben és expedíciós kutatásban vett részt többek között a Német Szövetségi Köztársaságban, Romániában, Albániában, Iránban, a Szovjetunióban és Lengyelországban. 1990-ben a Budapesten megrendezett SPWLA konferencia egyik szervezője volt.

Tehetségét, tudását az Intézet elismerte, s így 1987-ben igazgatói dicséretben részesült, 1991-ben pedig a Mélyfúrás Geofizikai Főosztály Karotázs Módszertani Osztályának vezetője lett.

Az utóbbi évtizedben egyre többet foglalkozott a gerjesztett potenciál (GP) mérési módszerével, feldolgozásával és értelmezésével. Ebből a témából akart disszertációt írni. A nagy út, amelyre elindult, erre lehetőséget adott volna Neki. Az élet nem.

Útban nagy vállalkozása felé, Máltán tragikus körülmények között életét vesztette.

A sokszor átgondolt, nehezen beinduló líbiai expedíció csak egy be nem teljesült álom maradt, itt hagyva mindazokat, akiket nagyon szeretett — családját, kollégáit.

A tragédia nemcsak fiatalsága miatt döböntett meg mindannyiunkat, hanem azért is, mert egy valóban tehetséges, szép szakmai jövő előtt álló, szimpatikus ember távozott el közülünk — önhibáján kívül — értelmetlenül.

Dolgozószobája ajtaján neve még ott látható, s úgy vélem, sokáig nem veszi le senki.

Kedves BÁN Pista. Emléked megőrizzük, nyugodjál békében.

Baráth István

LIPTAI ISTVÁN

1913–1998

A Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet szeizmikusainak köztiszteletben álló Pista bácsija 1951-ben jött az Intézet szeizmikus műszerfejlesztő laboratóriumába, ahol nyugdíjba vonulásáig, 1973-ig dolgozott a szeizmikus műszerek fejlesztése és terepi működtetésük szerteágazó feladatkörében. 1951 előtt a Telefunken laborban volt alkalmazásban.

Egyike volt azoknak, akik a GÁLFI János és STEGENA Lajos által vezetett lelkes műszerfejlesztő csoportban a Pogány-féle hatsatornás műszer felújításán, majd az első 24 csatornás reflexiós eszköz létrehozásán dolgoztak. Munkatársaival együtt neki is része volt abban az osztatlan sikerben, mely az eszköz terepi próbáit és rutinszerű alkalmazását követte.

Ott látjuk őt az ötvenes évek közepétől már a következő szeizmikus műszerfejlesztő kutatócsoportban is, amelyben a szintén első hazai mágneses jelelőgztetésű FM modulációs műszer laboratóriumi tervezése, majd összeállítása folyt.

1960 után a szeizmikus labor vezetőjeként tevékenykedik. Megépít egy nagy érzékenységu hatsatornás hordozható berendezést is speciális analóg szűrőegységekkel, amit azután különböző szeizmikus terepi kísérleti kutatási témák munkáiban sikeresen alkalmaznak.

LIPTAI István széleskörű elektronikai gyakorlattal rendelkező rendkívül ügyes kezű, képzett, segítőkész szakember volt. A szeizmikus laborban és a terepi kutatómunka során előforduló problémákra gyorsan reagált és tudott

járható megoldásokkal szolgálni. Hozzáértéssel és nagy lelkesedéssel fejlesztett olyan eszközöket, melyek az Intézet tudományos kutatási témáit szolgálták. Ilyen feladat volt a hortobágyi kísérleti méréseknél alkalmazott nyomásmérő eszköz létrehozása és terepi alkalmazása is.

Tekintettel arra, hogy iskoláit az akkor már Magyarországtól elszakított területen, főleg Aradon végezte, anyanyelvi szinten beszélt románul és igen jól németül is. Ennek köszönhetően nagyon hasznos szerepet tudott vállalni az Intézet külföldi együttműködési témáiban, így a romániai geofizikai műszeres együttműködésekben és műszerszállításokban. Hasonlóképpen részt vett a kelet-németországi műszerfejlesztő együttműködésben. Az együttműködési témákban nyugdíjas korában is keresett szaktolmácsként működött közre.

Nem fejezhetjük be a róla szóló megemlékezést anélkül, hogy kedvenc amatőr foglalatosságáról, bravúros hangtechnikai berendezéseiről ne tennénk említést. Többen emlékszünk még arra, amikor még az ötvenes években a munkaidő letelte után a laborban elindította lemezjátszóját és nagy dinamikájú hangerősítő berendezéseit, hogy munkatársait hi-fi minőségű hangtechnikával szórakoztassa. Ma már ez nem számítana olyan nagy eseménynek, de négy évtizeddel ezelőtt káprázatos volt.

Kedves LIPTAI Pista! Nyugodj békében, emléked megőrizzük!

Polcz Iván

